

переплетеності відносин, викликаних використанням цінних паперів в господарській діяльності. Угоди та операції з цінними паперами створюють основу для взаємодії крупних груп учасників ринку - інвесторів, емітентів, професійних консультантів.

Основними функціями фондового ринку є:

- залучення капіталу та забезпечення його ефективного використання;
- забезпечення переливу капіталу між галузями та сферами економіки;
- розподіл і перерозподіл капіталу корпорацій (АТ), контроль за їхньою діяльністю;
- забезпечення оперативної інформації про рух індивідуальних капіталів.

До учасників фондового ринку слід відносити: інвестори (держава, фізичні та юридичні особи); емітенти цінних паперів (держава, місцеві органи влади, юридичні особи будь-якої форми власності); саморегулівні організації професійних учасників фондового ринку; професійні учасники фондового ринку; інфраструктура ринку цінних паперів (депозитарії, фондові біржі, торговельно-інформаційні системи, центри сертифікатних аукціонів, зберігачі, реєстратори, аудиторські компанії, консалтингові компанії тощо).

Головними завданнями державного регулювання фондового ринку є запровадження системи інформаційної достатності, звітності та оцінювання основних його гравців, що досягається шляхом введення ліцензування, відкриття доступу на фондові ринки сумлінним його учасникам.

У сучасну систему органів державного регулювання фондового ринку України входять: орган законодавчої влади - Верховна Рада України; органи центральної виконавчої влади - Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство економічного розвитку та торгівлі України та деякі інші. Крім того, важливу роль у цій системі відіграють інститути, які не є органами законодавчої або виконавчої влади, але підзвітні Верховній Раді України, наприклад Національний банк України, Фонд державного майна України тощо; а також місцеві органи державної влади, головним чином місцеві державні адміністрації (до їх компетенції належать питання реєстрації юридичних осіб або реєстрації іноземних інвестицій тощо) і органи судової влади, у тому числі господарські суди.

Поліщук Н.С., курсант 115 н. г. ЦСФП НАВС
Науковий керівник:
 професор кафедри економіко-правових
 дисциплін НАВС, к.ю.н., доцент Удовик М.С.

ВІДТВОРЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НА МАКРОРІВНІ

Людам постійно потрібні їжа, одяг, взуття, житло, духовні і культурні блага, а виробництву - засоби виробництва і робоча сила. Щоб задовольнити усі потреби (особисті і суспільні), виробництво постійно повинно повторюватися. Постійне повторення процесу

виробництва називається відтворенням.

Отже, *відтворення* - це суспільне виробництво, що розглядається як безперервно повторюваний процес і розвиток на цій основі продуктивних сил та виробничих відносин яке здійснюється як в межах кожного окремого підприємства, так і суспільства в цілому.

Процес відтворення національної економіки відбувається у замкнутому колі господарського (економічного) кругообігу (потоків ресурсів, витрат, продукту і доходів між суб'єктами економіки). Відтворення - процес динамічний, це безперервний рух економічних потоків у час. Динаміка відтворення завжди має певний вектор (спрямованість). Динамічність відтворення дає змогу застосувати до національної економіки такі параметри, як її минуле, сучасне і майбутнє, тобто уявити її еволюцію як послідовну і закономірну зміну стану економіки.

Виробництво повинно бути безперервним, адже суспільство не може перестати споживати життєві блага, які у виробництві створюються. Задоволена один раз потреба вимагає повторного задоволення, люди постійно споживають предмети споживання, а виробництву потрібен постійний приплив засобів виробництва і робочої сили. Щоб задовольнити усі виникаючі потреби (особисті і виробничі), виробництво повинно постійно повторюватись. Постійне повторення процесу виробництва називається відтворенням.

Відтворення - це виробництво, що взяте не як одноразовий акт, а як процес безперервного і послідовного повторення усіх його елементів. Якщо у процесі відтворення відбувається зростання обсягу національного продукту на ґрунті збільшення кількості застосованих факторів виробництва або зростання ефективності їх використання, то має місце економічне зростання. Економічне зростання означає регулярне, стійке розширення масштабів діяльності даної господарської системи, яке виявляється у збільшенні розмірів застосованої суспільної праці і виробленого продукту - товарів і послуг. При розгляді економічного зростання головною стає проблема кількісного та якісного розвитку виробництва і поліпшення його структури.

Економічне зростання здійснюється на ґрунті виробничого нагромадження, що виникає як різниця між інвестиціями (виробничими капітальними вкладеннями) і заміщенням вибуття засобів праці завдяки нагромадженню зростає обсяг продуктивного капіталу (за рахунок чистих інвестицій), в результаті чого з кожним новим циклом утворення зростає обсяг національного продукту і добробут народу. *Економічне зростання* - це розширене відтворення суспільного виробництва і продукту. Зростання будь-якої національної економіки визначається певними чинниками, які називають факторами економічного зростання. Серед них виділяють такі:

- кількість і якість природних ресурсів;
- кількість і якість трудових ресурсів;
- обсяг основного капіталу (основних виробничих фондів), зайнятого у суспільному виробництві;
- технологія і організація суспільного виробництва;

- рівень суспільного попиту на товари і послуги;
- суспільний розподіл і обмін продукту.

Разом із тим економічне зростання дозволяє країні боротися з бідністю та забрудненням довкілля без падіння існуючого рівня споживання, скорочення обсягів інвестицій і виробництва суспільних благ. Економічне зростання полегшує розв'язання проблеми обмеженості ресурсів. Економіка, що динамічно розвивається, на противагу статичній економіці знімає перепони, породжені обмеженістю обсягів виробництва, і дозволяє суспільству повніше реалізувати поставлені економічні цілі та здійснювати нові широкомасштабні програми.